

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris van VWS

Deadline: 08-07-2021

**Directie Publieke
Gezondheid**
Openbare en
Jeugdgezondheidszorg

Ontworpen door
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e@minvws.nl

Datum
11 juni 2021

Kenmerk
2377961-1010933

Zaaknummer
1010933

Bijlage(n)
1

Afschrift aan

nota

(ter beslissing) Uitvoering motie Renkema c.s. over vroege opsporing van
borstkanker met een MRI

Uw kenmerk
2021210537

1 Aanleiding voor deze nota

In de procedurevergadering van 10 juni jl. heeft Kamerlid Ellemeet (GL) gevraagd om een brief waarin u uiteenzet hoe uitvoering wordt gegeven aan de motie Renkema over vroege opsporing van borstkanker met een MRI met daarbij specifiek de vraag wanneer u verwacht dat vrouwen met zeer dicht borstweefsel aanvullend MRI-onderzoek kunnen krijgen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Ik adviseer u bijgaande brief te ondertekenen en te laten versturen. Er wordt in het verzoek van de Kamercommissie geen datum genoemd, maar het streven is de Kamer voor het reces nog te informeren.

De lijn in de brief sluit aan bij de reactie op het advies van de Gezondheidsraad. U zou er ook voor kunnen kiezen om het advies van de Gezondheidsraad naast u neer te leggen en gelijk aan de slag te gaan met het implementeren van MRI in het bevolkingsonderzoek borstkanker. In de verkorte uitvoeringstoets geeft het RIVM aan dat hiervoor 2-3 jaar nodig is. Het is echter denkbaar dat tegen die tijd duidelijk is dat *contrast enhanced mammography* (CEM) een betere techniek is voor de screening. In dat geval zouden behoorlijke desinvesteringen zijn gedaan die niet gemakkelijk terug te draaien zijn. Om die reden adviseer ik u het advies van de Gezondheidsraad te volgen voor wat betreft het bevolkingsonderzoek zelf en te kijken of het mogelijk is om als overbrugging tijdelijk MRI beschikbaar te stellen buiten het bevolkingsonderzoek om.

3 Samenvatting en conclusies

In de brief schetst u de stappen die nu worden gezet in navolging van uw reactie op het advies van de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad adviseert om voordat u een besluit neemt over het opnemen van MRI in het bevolkingsonderzoek borstkanker voor vrouwen met zeer dicht borstweefsel, eerst te onderzoeken of CEM beter presteert, onder andere in termen van onnodige doorverwijzing en overbehandeling. Dit onderzoek zal via ZonMw worden uitgezet. Voor dergelijk vergelijkend onderzoek naar CEM is tijd nodig, evenals voor de implementatie van een van de twee technieken die op het onderzoek volgt. Het RIVM zal de verkorte uitvoeringstoets naar MRI aanvullen met nadere analyses en een uitvoeringstoets naar CEM uitvoeren, waarbij waar mogelijk voorbereidingen al direct getroffen worden voor een implementatie van een van deze technieken. Vanwege het vergelijkend onderzoek en de implementatie van een van de technieken zal zeker nog 5 jaar nodig zijn voordat vrouwen met zeer dicht borstweefsel een andere screening kunnen krijgen in het reguliere bevolkingsonderzoek. Daarom onderzoekt u of het mogelijk is buiten het bevolkingsonderzoek tijdelijk MRI beschikbaar te stellen.

Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

Bij dat laatste is een behoorlijke slag om de arm op zijn plaats. Op dit moment is niet duidelijk of er voldoende capaciteit bij de ziekenhuizen beschikbaar is om, zonder uitbreiding van apparatuur en personeel, de doelgroep te kunnen bedienen. Bij de verkorte uitvoeringstoets door het RIVM hebben ziekenhuizen aangegeven dat capaciteitsuitbreiding nodig zou zijn. In een later gesprek op 18 maart jl. met radiologen gaven die echter aan dat er met passen en meten tijdelijk voldoende ruimte te realiseren is. Dit moet dus nader worden uitgezocht. Daarnaast zou dan een rechtmatige weg gevonden moeten worden om de ziekenhuizen te vergoeden voor het beschikbaar stellen van MRI buiten het bevolkingsonderzoek om en moet er nagedacht worden over kwaliteitsborging. Overigens hoeft deze tussenoptie niet per se te voldoen aan alle kaders en randvoorwaarden zoals die gelden in het reguliere bevolkingsonderzoek. Afhankelijk van de deelname onder vrouwen met zeer dicht borstweefsel en van de frequentie waarop MRI-screening zou worden ingezet, variëren de totale kosten tussen de 8 en 23 miljoen. Hiervoor zouden aanvullende middelen gevonden moeten worden op de Rijksbegroting. Het is nog niet duidelijk hoeveel vrouwen gebruik zouden willen maken van een MRI. Hier zijn wisselende geluiden over.

De Nederlandse vereniging voor preventief gezondheidsonderzoek heeft een brief in voorbereiding waarin zij een verkort MRI-protocol aanbevelen. Dit is een mogelijk snellere manier om een MRI uit te voeren. Dit verkorte MRI-protocol staat op het vizier en zal worden betrokken bij de verdere uitvoeringstoetsen en bij de zoektocht naar een mogelijke tijdelijke tussenoptie om MRI aan te bieden buiten het bevolkingsonderzoek om.

4 Draagvlak politiek

De motie Renkema verzoekt de regering, voor vrouwen met zeer dicht borstweefsel vroege opsporing van borstkanker door middel van een MRI standaard onderdeel te maken van hun deelname aan het bevolkingsonderzoek. Deze motie is Kamerbreed aangenomen. Gelet op de tijd die nodig is om CEM te onderzoeken en op basis hiervan een keuze te kunnen maken is de verwachting dat er veel politieke druk zal zijn om in de tussentijd vrouwen een alternatief buiten het bevolkingsonderzoek te bieden, of anders de lijn van het Gezondheidsraadadvies los te laten en meteen MRI

te implementeren in het bevolkingsonderzoek. Zoals hierboven aangegeven, zal dit zeker nog een aantal tijd duren.

Error! Unknown document property name.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Onder de radiologen en de onderzoekers die de DENSE studie hebben uitgevoerd naar de inzet van MRI-screening, is wisselend draagvlak voor het advies van de Gezondheidsraad om eerst CEM te onderzoeken. CEM is nog niet bewezen in een screeningssetting en daarom vinden sommige radiologen en onderzoekers het advies van de Gezondheidsraad voorbarig. De betrokkenheid van deze partijen bij het CEM onderzoek is juist van belang.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

Deelnemers aan de DENSE studie met zeer dicht borstweefsel kunnen twijfelen aan het nut van het reguliere bevolkingsonderzoek gelet op hun situatie. Zij kunnen ontevreden zijn met de doorlooptijd om MRI (of CEM) in het bevolkingsonderzoek in te voeren. Deelnemers aan het reguliere bevolkingsonderzoek weten niet of zij zeer dicht borstweefsel hebben, desalniettemin kan de berichtgeving rondom MRI en CEM ook bij hen vragen oproepen. Tot op heden zijn bij de screeningsorganisatie echter weinig vragen binnengekomen.

6 Financiële en personele gevolgen

In de verkorte uitvoeringstoets van het RIVM wordt ingeschat dat de totale kosten voor MRI-screening tussen de 8 en 23 miljoen euro variëren, afhankelijk van het screeningsinterval en het opkomstpercentage. De grootste kostenpost hierin is het maken van de MRI-scans in de ziekenhuizen. Dit bedraagt naar verwachting tussen de 5 en 20 miljoen euro. Het huidig tarief voor een MRI-scan is €272,-. Ter vergelijking, het huidig tarief voor de screening met een mammogram is €68,-. Andere kostenposten in deze schatting zijn de beoordeling door een radioloog, uitvoeringskosten voor de screeningsorganisaties, regiekosten door het RIVM en het inrichten van kwaliteitsborging en training van personeel. Eventuele implementatiekosten komen hier nog bovenop.

Door de inzet van MRI-screening, zullen meer vrouwen doorverwezen worden. De kosten voor diagnose en behandeling vallen binnen de Zvw. De verwachting is dat de kosten in de vervolgzorg zullen oplopen met tussen de 2,5 en 3,6 miljoen euro, ook afhankelijk van de opkomst en het screeningsinterval.

Voor deze inschatting van de kosten, is het RIVM uitgegaan van de mogelijkheid tot een MRI-screening binnen het bevolkingsonderzoek. Het is nog niet bekend wat de exacte kosten zouden zijn van een eventuele tijdelijke overbruggingsoptie waarin MRI-screening beschikbaar is buiten het bevolkingsonderzoek om.

Voor het onderzoek naar CEM worden de kosten geraamd op €2,5 miljoen, dit is nog afhankelijk van de precieze inrichting van het onderzoek. Het RIVM zal voor het vervolg op de verkorte uitvoeringstoets kosten in rekening brengen, het is nog niet exact bekend hoeveel.

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

Bij het tot stand brengen van een tijdelijk aanbod van MRI buiten het bevolkingsonderzoek om zal een van de vraagstukken zijn met welk

instrument dit rechtmatig kan worden gefinancierd. Ook zal moeten worden bekeken hoe omgegaan moet worden met de vergunningplicht op grond van de Wet op het bevolkingsonderzoek.

Error! Unknown document property name.

Kenmerk
Error! Unknown document property name.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd met het RIVM Centrum voor Bevolkingsonderzoek (CvB). Het RIVM-CvB heeft wel aangegeven bij een alternatieve route risico's te zien voor de medewerking en commitment van betrokken partijen als dit naast de wetenschappelijke studie wordt opgepakt. Daarnaast maakt het RIVM-CvB zich zorgen over de kwaliteit en daarmee de te bereiken gezondheidswinst van een dergelijk aanbod.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10. Toezeggingen

N.v.t.

11. Fraudetoets

N.v.t.

12. Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

N.v.t.

5.1.2e